

mark, at de et Ritual, efter den Formeldning og Anledning, som i den forhen udgangne Danske Lov dertil gives, skulle forfatte, og deri indføre alt, hvis til Guds-Tienestes Forretning og Kirke-Ceremonierne i Rigerne Danmark og Norge henhører, og Loven enten ikke egentlig vedkommer eller ei omstændeligen derudi ommældes; og samme saaledes forfattede Værk, som siden efter Kgl. Befaling af endeel Kongens Raad ydermere er igiennemseet og af Kongen samtykt, nu endelig har naaet den Fuldkommenhed, at det ved offentlig Tryk er forfærdiget; Saa befales hermed alle Kgl. Undersaatter i Danmark og Norge, Geistlige og Verdslige, baade i de danske saavel som Jydske Menigheder, at de sig efter dette Ritual i alle Maader hørsommeligst rette og forholde, under Straf, som vedbør.

I Cap.) Om Guds-Tieneste i Kirken med Læsning, Bøn, Sang, Messen for Alteret og Prædiken;

1mo) Paa alle Søndage.

2do) Paa følgende hellige Dage: Tre Christi Hoved-Høitider, hver i 3 samfælde Dage, Juel, Paaske og Pintse. Nyt-Aars eller Christi Omskiærelses-Dag. Hellig tre Kongers eller Christi Aabenbarelses-Dag. Mariæ Renselses-Dag. Mariæ Bebudelses-Dag, hvilken skal holdes paa Palme-Løvedag, dersom den indfalder paa Palme-Søndag eller derefter. Christi Himmelfarts-Dag. St. Hans Baptistæ Dag. Mariæ Besøgelses-Dag. St. Michels-Dag. Alle Helgens-Dag (Forandret ved Fr. 26 Oct. 1770). Item Skiærtorsdag og Langfredag; saa og i Danmark d. II Febr.

3tio) Paa ordinaire Bededage og andre Dage, som Loven omformdelder, og hidintil sædvanligt været haver (cfr. L. 2 B. 4 Cap.).

I Art.) Om Søndagen og hellige Dage.

Naar Prædiken skal holdes, ringes 3de Gange. Guds-Tieneste begyndes og endes med de her anordnede Bønner i Chorsdøren og Fader vor. Til froprædiken om Søndagen ringes paa den ordinaire Tid. Den, som Sangen i Kiøbstæderne forestaer, skal, strax det ringer anden Gang til Froprædiken, med tilforordnede Discipler skikkeligen søge Kirken, Sangen til rette Tid betiene, og sig, som den Punkt om Skole-Børns Kirkegang til Høimesse herefter formelder, forsvarligen forholde. For og efter Prædiken synges de her befalede Psalmer. Der prædikeres over det

Evangelium, der hører til Søndagen eller den Helligdag, i alle Maader, ligesom til Høimesse. Ere der Brude-Folk at vies, da betienes de strax efter al den anden Tieneste er ude. Til Froprædiken messes ikke, ei heller forrettes Communioenen; uden paa den første Dag af de 3de store Høitider, da den messes, som til Høimesse. Paa samme Høitider synges efter Prædiken, til Froprædiken saavel som Høimesse, de forordnede Vers, hvorpaa Folket gaar op at ofre, og imidlertid musiceres der, eller synges en beqvem Psalme. Den ganske Tieneste skal være endet, naar det ringer første Gang til Høimesse. Til Høimesse ringes første Gang, anden Gang og sammen paa de sædvanlige Tider. Skole-Børnene i Kiøbstæderne skal forsamles i Skolen strax det ringer første Gang, og i Rectoris, Conrectoris og samtlige Collegiarum Nærværelse holde deres sædvanlige Bønner; siden, naar det er ringet anden Gang, skal de samtligen forføie sig af Skolen til Kirken og sømmeligen gaae Par og Par sammen med Rectore, Conrectore og samtlige Collegis, hvilke og skal blive i Kirken hos Børnene, indtil af Tienesten er ude, og have tilbørligt Tilsyn med dem, at de andægtigen og skikkeligen sig imidlertid anstille, som de agte selv at svare til. Efter Tienesten skal de iligemaade gaae og følges af Kirken i skolen, hvor de, før end de skilles ad, synges et Vers eller flere af en beqvem Psalme. Ere der flere Kirker i Byen, end een, da beskikkes visse Hørere med nogle Discipler til hver af dem, som da i lige Orden og Skik gaae til og fra Kirken, naar Tid er, og forholde sig, som forskrevet staaer; Men Rector til ligemed Conrector og andre Collegis, om flere ere ved Skolen, søger Hoved-Kirken (See Skole-Fr. II Maj. 1775. 57 og 58 -). De Psalmer, som skal synges, samt hvorledes der skal messes, saavel for, som efter Prædiken, m.v., bliver her fastsat. Præsten, eller hvo som prædiker, skal efter en Bøn og Fader vor tydeligen oplæse Texten, som skal forklares, og siden klarligen udlægge den, dog ikke over en Time. Søndags-Texten er, til Froprædiken og Høimesse, det sædvanlige Evangelium, og til Aftensang Epistelen; hvorpaa følger uforbigiængelig Catechismi Forklaring efter Loven, som vel skal iagttages. Præsterne skal blive ved Texten i deres Prædikener, den samme efter Guds Ord og den sande Kirkes Lærdom forklare saaledes retteligen, at de Eenfoldige vel kan forståae dem, og deraf uddrage Lærdom, Underviisning, Trøst, Forma-